

Haninge kommun
utbildningsforvaltningen@haninge.se

2022-12-21

1 (8)

Dnr-2019:5786

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av stimulerande undervisning för elever i årskurs 4 som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling vid Ribbybergsskolan i Haninge kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Ribbybergsskolan avseende verksamhetens kvalitet gällande stimulerande undervisning för elever i årskurs 4 som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling. Granskningen genomfördes under vårterminen 2022.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 21 mars 2022, dnr 2019:5786.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Ribbybergsskolan senast den 21 september 2022 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Haninge kommun har inkommit med en sådan redovisning den 15 december 2022.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Lärares arbete med planering och undervisning för elever som ligger långt framme i sin kunskapsutveckling

Rektorn har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom bedömningsområdet.

Skolledningens stöd för en undervisning som stimulerar elever som ligger långt framme i sin kunskapsutveckling

Rektorn har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom bedömningsområdet.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Bakgrund

Lärares arbete med planering och undervisning för elever som ligger långt framme i sin kunskapsutveckling

Bedömningen var att ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande:

- Rektorn behöver säkerställa att alla lärare i sin planering utformar undervisningen så att den även stimulerar och utmanar elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling

Av huvudmannens redovisning framgår att frågan har behandlats inom ramen för pedagogisk konferens där personalen delat tips och idéer och resonerat kring utmanande uppgifter, högre krav/förväntningar och hur de kan säkerställa en likvärdighet över hela skolan kring elever som nått längre i sin kunskapsutveckling. Vidare framgår att man på skolan har implementerat lärstudiogrupper, där elever som nått långt fram i sin kunskapsutveckling har arbetspass tillsammans i ett givet ämne med en resurspedagog, för att utvecklas tillsammans och stimulera varandra. Skolan befinner sig under innevarande läsår i vad de kallar "det didaktiska året" där det prioriterade utvecklingsområdet är att utveckla undervisningen utifrån Lgr22. Detta innebär att en stor del av planeringen inför läsåret handlar just om att utveckla undervisningen även för de elever som nått långt i sin kunskapsutveckling. Enligt huvudmannens redovisning har verksamhetens kvalitet utvecklats på så sätt att man har skapat forum och säkerställt att elever som nått långt i sin kunskapsutveckling är en naturlig del i arbetet med pedagogiska planeringar. Vidare har ett arbete påbörjats med att utveckla planeringar för att stimulera och utmana alla elever, oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling. På längre sikt förväntas att elever som nått långt i sin kunskapsutveckling ska kunna nå ännu längre och att det ska vara en självklarhet i all dialog och planering på skolan att elever som nått långt i sin kunskapsutveckling finns med. Av redovisningen framgår också att det finns ytterligare planerade åtgärder inom området, såsom vidareutveckling av de fördjupande uppgifter som elever som nått långt i sin kunskapsutveckling tar del av, skapande av ett "classroom" med elevexempel som bedömts uppnå de högre betygskraven för att använda dessa i undervisningen samt möjlighet för elever att få undervisning i en annan årskurs än den de går i, inom ämnen eller områden som kan vara lämpliga.

Skolledningens stöd för en undervisning som stimulerar elever som ligger långt framme i sin kunskapsutveckling

Bedömningen var att ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande:

- Rektorn behöver genom sin organisation skapa reella möjligheter för elevhälsan och lärare att samverka kring undervisning som stimulerar elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolans specialpedagoger deltar i pedagogiska konferenser där elever som nått långt fram i sin kunskapsutveckling diskuteras. Specialpedagogerna har där möjlighet att stödja och utveckla undervisningen, och utveckla denna tillsammans med lärarna. På längre sikt förväntas att undervisningskvaliteten för elever som nått långt i sin kunskapsutveckling ska öka till följd av detta. Vidare anges i redovisningen att man planerar för att specialpedagogerna ska delta i planeringen av undervisningen i de mindre grupper som beskrevs i föregående punkt.

Bedömningen var att ett utvecklingsområde även behövde inledas inom följande:

- Rektorn behöver organisera verksamheten så att lärare ges möjlighet att utveckla en undervisning som även möter elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling. I detta ingår exempelvis att säkerställa att gemensamma diskussioner kring undervisningsutveckling för elevgruppen genomförs, att goda undervisningsexempel får spridning samt att skapa en tydligare gemensam bild av vilka elever som nått längre i sin kunskapsutveckling.

Av huvudmannens redovisning framgår att man har gjort en förnyad mall för planering av undervisning med en särskild del som avser planeringen för elever som behöver stimulans och utmaningar. Planeringarna delas via skolans lärplattform och är tillgängliga för all personal i elevhälsoteamet. Planeringarna stäms också av i ämneslagen och med rektorn fyra gånger per termin enligt kalendarium. Vidare har rektorn organiserat för lärarkonferenser kring elever som nått längre i sin kunskapsutveckling i inledningen av läsåret och denna elevgrupp ingår som en naturlig och viktig del i det arbete som pågår kring pedagogiska planeringar och utvecklande av undervisning inom ramen för "det didaktiska året". Huvudmannen anger i redovisningen att det har gått alltför kort tid för att kunna utvärdera hur verksamhetens kvalitet utvecklats, men beskriver att det har varit ett aktivt deltagande i pedagogiska konferenser kring elever som nått långt i sin kunskapsutveckling och att många goda pedagogiska strategier för att möta alla elever har delats. På längre sikt förväntar sig huvudmannen att de pedagogiska diskussionerna i mycket större utsträckning kommer att riktas mot elever som nått långt i sin kunskapsutveckling, vilket kommer att gagna eleverna. Som ytterligare åtgärder planeras en utvärdering av insatserna inför starten av nästa termin, och utifrån en nulägesbild kommer nya insatser att tas fram. Därefter blir nästa avstämningspunkt

juni månad, där utvärderingen av vårterminen kommer att ligga till grund för planeringen av höstterminens lärarkonferenser.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Sundman Marknäs

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Sundman Marknäs

X Anna Johansson

Föredragande
Signerat av: Anna Johansson

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: [Stimulerande undervisning för elever i årskurs 4 \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/om-skolinspektionen/om-utvardering/utvardering-av-undervisning/utvardering-av-undervisning-for-elever-i-arskurs-4)

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollagen

1 kap. 4 §

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 221) framgår att i detta ligger att skolan har ett kompensatoriskt uppdrag beträffande de barn och elever som har sämre förutsättningar. Skolan ska också ge varje flicka och pojke lika möjlighet att utveckla sin fulla potential som människa.

2 kap. 25 §

Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 276) framgår att skolan har ett ansvar för att skapa en god lärande-miljö för elevernas kunskapsutveckling och att en utgångspunkt är att lärande och hälsa på många sätt påverkas av samma faktorer. Vidare framgår att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper.

3 kap. 2 §

Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling, för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav eller kravnivåer som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 285) förtydligas att alla elever, även de som utvecklas snabbt, har rätt att få stimulans och utmaningar i skolarbetet. Även elever som lätt når kunskapskraven eller har speciella talanger har rätt att få en individanpassad undervisning och uppmuntran att nå ännu längre i sin kunskapsutveckling.

2011 års läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr11 (sedan 1 juli 2022 ersatt av Lgr22)

1 Skolans värdegrund och uppdrag

En likvärdig utbildning

I grundskolans läroplan anges att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper.

Skolans uppdrag

Vidare är skolans uppdrag att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden. Eleven ska i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Skolan verkar i en omgivning med många kunskapskällor. Strävan ska vara att skapa de bästa samlade betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling.

2 Övergripande mål och riktlinjer

2.2 Kunskaper

Av läroplanen framgår även att skolan ska bidra till elevernas harmoniska utveckling. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Läraren ska bland annat ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande; stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan; organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga samt får möjligheter till ämnesfördjupning, överblick och sammanhang. Alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.

2.8 Rektorns ansvar

Vidare framgår av läroplanen att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningens och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna bland annat får den ledning och stimulans som de behöver och att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och lära av varandra för att utveckla utbildningen.

